

B.S.W. Part-I (Semester-II) Examination
SOCIOLOGY FOR SOCIAL WORKERS-II
Paper-III

Time : Three Hours]

[Maximum Marks : 40

N.B. :— (1) All questions are compulsory.

(2) All questions carry equal marks.

1. What is the Tribal Community ? Explain the characteristics of Tribal Community. 8

OR

What is the Rural Community ? Explain the characteristics of Rural Community. 8

2. What is the Social Stratification ? Explain the types of Social Stratification. 8

OR

What is the Social Mobility ? Explain the nature of Social Mobility. 8

3. Write short answers :

(a) Social Interaction 2

(b) Competition 2

(c) Causes of conflict 2

(d) Assimilation. 2

OR

(e) Type of competition 2

(f) Characteristics of conflict 2

(g) Importance of accommodation 2

(h) Racial conflict. 2

4. Write short answers :

(a) Social change 2

(b) Cultural change 2

(c) Social disorganization 2

(d) Population of change. 2

OR

(e) Technical factors of social change 2

(f) Nature of social disorganization 2

(g) Definition of social change 2

(h) Factors of social disorganization. 2

5. Choose the correct answers :

- (1) "Who defined a community as social group with some degree of well filling and living in given area" ?
- (a) K. Devis (b) Bogardas
(c) Menjor (d) MacIver 1
- (2) Which one of the following is the support of social stratification ?
- (a) Age (b) Birth
(c) Caste (d) All above 1
- (3) Which one is the support of caste system ?
- (a) Birth (b) Property
(c) Power (d) Designation 1
- (4) Which one is the base of class system ?
- (a) Race (b) Age
(c) Economy (d) Class 1
- (5) "In its basic sense social change means change in social structure" :
- (a) Harry Johnson (b) Gellein
(c) MacIver (d) Mujumdar V. Maclan 1
- (6) Which one of the following is characteristic of caste ?
- (a) Division of land (b) Membership
(c) Occupation binding (d) All above 1
- (7) Change from lower level to higher level is called :
- (a) Downward mobility (b) Horizontal mobility
(c) Upward mobility (d) Vertical mobility 1
- (8) Caste is _____ type of stratification.
- (a) Closed (b) Open
(c) Both (a) and (b) (d) None of these 1

B.S.W. Part-I (Semester-II) Examination
SOCIOLOGY FOR SOCIAL WORKERS-II
Paper-III

Time : Three Hours]

[Maximum Marks : 40

(मराठी माध्यम)

सूचना :— (1) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक.

(2) सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.

1. आदिवासी समुदाय म्हणजे काय ? आदिवासी समुदायाची वैशिष्ट्ये स्पष्ट करा. 8
किंवा
ग्रामीण समुदाय म्हणजे काय ? ग्रामीण समुदायाची वैशिष्ट्ये स्पष्ट करा. 8
2. सामाजिक स्तरीकरण म्हणजे काय ? सामाजिक स्तरीकरणाचे प्रकार स्पष्ट करा. 8
किंवा
सामाजिक गतिशिलता म्हणजे काय ? सामाजिक गतिशिलतेचे स्वरूप स्पष्ट करा. 8
3. संक्षिप्त उत्तरे लिहा :
(अ) सामाजिक आंतरक्रिया 2
(ब) स्पर्धा 2
(क) संघर्षाची कारणे 2
(ड) सात्मीकरण. 2
किंवा
(इ) स्पर्धेचे प्रकार 2
(फ) संघर्षाची वैशिष्ट्ये 2
(ग) समायोजनाचे महत्त्व 2
(ह) वांशीक संघर्ष. 2
4. संक्षिप्त उत्तरे लिहा :
(अ) सामाजिक परिवर्तन 2
(ब) सांस्कृतिक परिवर्तन 2
(क) सामाजिक विघटन 2
(ड) लोकसंख्यात्मक परिवर्तन. 2
किंवा
(इ) सामाजिक परिवर्तनाचे 'तांत्रिक घटक' 2
(फ) सामाजिक विघटनाचे स्वरूप 2
(ग) सामाजिक परिवर्तनाच्या व्याख्या 2
(ह) सामाजिक विघटनाचे घटक. 2
5. योग्य पर्याय निवडा :
(1) 'एका विशिष्ट भूभागावर आपलेपणाच्या भावनेने राहणाऱ्या सामाजिक समूहास समुदाय असे म्हणतात' ही व्याख्या कुणी केली ?
(अ) के. डेव्हिस (ब) बोगार्डस
(क) मेन्जर (ड) मॅकआयव्हर 1
(2) खालीलपैकी कोणता स्तरीकरणाचा आधार आहे ?
(अ) वय (ब) जन्म
(क) जात (ड) वरील सर्व 1

- (3) जाती व्यवस्थेचा आधार खालीलपैकी कोणता ?
(अ) जन्म (ब) संपत्ती
(क) सत्ता (ड) पद 1
- (4) वर्ग व्यवस्थेचा आधार खालीलपैकी कोणता ?
(अ) वंश (ब) वय
(क) आर्थिक (ड) वर्ग 1
- (5) 'सामाजिक संरचनेतील बदलस सामाजिक परिवर्तन म्हणतात' अशी व्याख्या कोणी लिहीली ?
(अ) हॅरी जॉन्सन (ब) जीलीन
(क) मॅकआयव्हर (ड) मुजूमदार व मॅकलन 1
- (6) खालीलपैकी जातीची वैशिष्ट्ये कोणती आहे ?
(अ) खडात्मक विभागणी (ब) सभागदत्व
(क) व्यवसाय निर्बंध (ड) वरील सर्व 1
- (7) कनिष्ठ स्तराकडून वरिष्ठ स्तराकडे होणाऱ्या बदलस _____ म्हणतात.
(अ) अधोगामी गतिशीलता (ब) समस्तर गतिशीलता
(क) उर्ध्वागामी गतिशीलता (ड) स्तंभिय गतिशीलता 1
- (8) जात हा _____ स्तरीकरणचा प्रकार आहे.
(अ) बदिस्त (ब) मुक्त स्तरीकरणचा
(क) दोन्ही (अ) आणि (ब) (ड) यापैकी नाही 1